

[Hans Rasmussen.]

oplære ungdommen, på denne sag med andre øjne end lærlingeungdommen. Med de resultater, der foreligger, er vi — selvom lærlingeungdommen ikke vil blive tilfreds — alligevel nået et sådant stykke frem, at vi efter min og mit partis opfattelse skulle være i stand til at gennemføre lovforslaget nogenlunde i den skikkelse, hvori det er fremsat af den højtærede økonomi- og arbejdsminister.

I dette lovforslag er lærlingenes interesser på forskellig måde tilgodeset under hensyntagen til forholdene på arbejdspladserne for de voksne arbejdere; dette gælder f. eks. betaling under sygdom. Bestemmelsen om betaling for lærlingene på teknisk skole, som også findes i den nugældende lærlinge-lov, er medtaget i lovforslaget. Hvad angår arbejdstidsspørgsmålet, er vi også kommet et stykke frem, selvom man ikke — hvad lærlingene finder havde været rimeligt — har villet stryge den halve time, hvori lærlingene daglig skal rydde op.

Hovedlinien i det lovforslag, som økonomi- og arbejdsministeren har fremsat, og som er bygget op på kommissionsbetænkningen, er, at der skal gives en så grundig og indsigtfuld faglig uddannelse som muligt. Spørgsmålet om en kvalificeret og duelig faglig uddannelse er blevet langt det mest fremstrædende spørgsmål, og ikke mindst bør det bemærkes, at det i lovforslaget i højere grad, end det tidligere har været tilfældet, overlades til fagets egne folk, d. v. s. arbejdsgiverne og arbejderne, at tilrettelægge såvel den faglige som hele den teoretiske uddannelse. Selv med de stærke ændringer, som er sket i landets erhvervsliv, tror jeg, det stadig vil være rimeligt, at vor lærlingeuddannelse bygger på mesterlæren som den uddannelsesform, der giver de bedste resultater.

I det store og hele vil det foreliggende lovforslag ikke kunne fremkalde nogen stor politisk dualisme, da det i dette problem for lovgiverne ligesom for kommissionen så afgjort må være uddannelsen af landets unge, der indtager prioritetsstillingen. Erhvervslivet har fået til opgave at opsuge flere og flere af landets unge, og derfor er det selvfølgelig rigtigt, at det ikke er ligegyldigt, hvilken stilling erhvervslivet indtager overfor en lovgivning af denne art.

Forholdet er jo det, at resultatet af dette lovgivningsarbejde, revisionen af lærlinge-loven, helst skulle blive en lov, som bærer frem i tiden. Der bliver måske et ekstraordinært arbejde at gennemføre på grund af de store årgange, som nu træder frem på arbejdsmarkedet og banker på værkstedsportene, men det er også min tro, navnlig efter at jeg løseligt har set, hvad arbejdsmarkedskommissionen fremfører om dette spørgsmål i sin betænkning, at fagene, arbejds-giverne og arbejderne, er således indstillet, at man virkelig ønsker at medvirke til at løse spørgsmålet om de store årgange. Den tekniske og den faglige uddannelse spiller sikkert hos os en langt større rolle end i mange andre lande, navnlig når man ser hen til Danmarks naturfattigdom, idet Danmark nærmest er blottet for råstoffer og uden nogen som helst kraftkilder, således at arbejdskraftens dygtighed og anvendelighed er af afgørende betydning.

I det foreliggende lovforslag giver man som nævnt mesterlæren en prioritetsstilling, uden at man på nogen måde vil forhindre en videre udvikling af nye uddannelsesformer, såsom værkstedsskoler oprettet i store virksomheder eller, hvis man senere finder det opportunt, en art teknologiske institutter, som det måske i høj grad bliver samfundsmagten der må tage initiativet til. Det er vel vanskeligt, i hvert fald for de store områder og måske navnlig dem, hvor der skal investeres en stor kapital, at sætte teknologiske institutter på benene, men jeg tror alligevel, at det er en udvikling, som vi i høj grad må have for øje, for selvom de nuværende teknologiske institutter, henholdsvis i København og Aarhus, ikke ligefrem er baseret på en lærlingeuddannelse, så kunne det tænkes, at man alligevel i forbindelse med disse institutter kunne tilgodese også lærlingeuddannelsen i vort land. Jeg ser dog stadig sådan på det, at mesterlæren som regel giver de bedste muligheder for også at udvikle lærlingenes individuelle anlæg. Gennem en sådan uddannelsesform får mesteren også lejlighed til at præge lærlingenes hele karakterudvikling, hvilket vel ikke er det mindst vigtige.

Som det fremsatte lovforslag fremtræder, tilgodeser det blot den udvikling, der siden 1937 er foregået. Alle interesserede parter har fundet det nødvendigt, at lærlinge-